

ZPRÁVY

IMPAKTOVÉ FAKTORY ČASOPISŮ VYDÁVANÝCH V ČESKÉ REPUBLICE ZA ROK 2006

RENÉ KIZEK a VOJTĚCH ADAM

*Ústav chemie a biochemie, Agronomická fakulta, Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, Zemědělská 1, 613 00 Brno
kizek@sci.muni.cz*

Přibližně k 25. kalendářnímu týdnu zveřejňuje The Thomson Corporation ve své databázi ISI Web of Knowledge impaktové faktory zařazených časopisů za předcházející rok (nyní tedy za rok 2006)^{1,2}. Pro výpočet impaktového faktoru byly zahrnuty články publikované v roce 2004 a 2005 a za stejné období počet citací. Položme si nejdříve velmi jednoduchou otázku: „K čemu nám slouží impaktový faktor?“ Z jednoho, ovšem velmi zjednodušeného, pohledu je možné tvrdit, že odráží „kvalitu“ časopisu. Slovem kvalita není rozhodně myšleno, že časopis s tou či onou hodnotou impaktového faktoru je špatný či dobrý. Ba naopak, tuto hodnotu ovlivňuje, a leckdy velmi negativně, úzká specializace časopisu, jazyk a čtenářská obec. Můžeme si tedy dovolit tvrdit, že časopis, který vychází v jazyce anglickém, je multidisciplinární a dostane se „do ruky“ široké čtenářské obci, má velkou šanci získat impaktový faktor v řádech jednotek ne-li desítek. Jeho kalkulace pro rok 2006 byla následující:

$$IF = \frac{\sum \text{citací}_{2004,2005}}{\sum \text{publikovaných článků}_{2004,2005}}$$

Česká republika je v této databázi zastoupena 22 odbornými časopisy z různých oborů bádání.

Pouze čtyři časopisy překročily hranici IF větší než 1 a všechny tyto časopisy svůj IF zvýšily. Časopis *Preslia* zvýšila svůj IF přibližně o 0,6; *Physiological Research* o 0,2, *Folia Parasitologica* o 0,4 a *Folia Geobotanica* asi o 0,2.

Chemické vědy jsou zastoupeny dvěma časopisy, periodikem *Collection of Czechoslovak Chemical Communication* a *Chemickými Listy*. Trend impaktového faktoru časopisu *Collection of Czechoslovak Chemical Communication* je od roku 2004 klesající a nyní má hodnotu 0,881.

Chemické listy

Podle *Web of Science*² bylo v letech 2004 a 2005 publikováno v *Chemických listech* celkem 197 článků, což představuje nárůst asi o 16 % v porovnání s předchozím hodnoceným obdobím. Tyto články byly 85× citovány, což je nárůst počtu citací asi o 14 %. Pokusme se nyní podívat

blíže na samotnou citovanost *Chemických listů*. Celkem 34× byly články uveřejněné v *Chemických listech* citovány příspěvky ve stejném časopisu. Zbylých 51 citací tudíž připadá na široké spektrum dalších časopisů, které ovšem musí být uvedeny v databázi *Web of Science*, protože citace v periodikách, které nejsou zařazeny do této „databáze vědění“, jsou pro výpočet IF doslova neviditelné. Z časopisů indexovaných ISI (toto je asi nejspřávnější název časopisu zařazeného v databázi *Web of Science*) nejvíce citovaly články v *Chemických listech* *Electroanalysis*, *Advances in Heterocyclic Chemistry* a *Journal of Separation Science*. Všechny tři časopisy jsou ve svém oboru považovány za nadprůměrné, a proto je opravdu velmi prestižní, že se právě zde objevují citace článků vyšlých v *Chemických listech*.

Dalším zajímavým ukazatelem je, co citují *Chemické listy* nejčastěji. Kromě článků publikovaných v *Chemických listech* je nejcitovanějším časopisem *Analytical Chemistry*, *Journal of Chromatography A* a *Analytica Chimica Acta* a teprve až na 16. místě je časopis *Nature*, který je jedním z nejvíce citovaných časopisem vůbec. Pět nejcitovanějších prací v *Chemických listech* za rok 2004 celkově přispělo 26 citacemi do celkového součtu citací^{3–7}.

Impaktový faktor *Chemických listů* dosáhl za rok 2006 hodnoty 0,431, což je pokles asi o 3 % v porovnání s rokem 2005. Toto mírné snížení impaktového faktoru je pravděpodobně způsobeno výrazným nárůstem počtu publikovaných prací (z 164 na 197). Tento fakt následně vede k propadu IF. Jen pro zajímavost, podobný osud v letošním roce postihl také časopis *Nature*, kde dokonce snaha publikovat větší množství článků vedla ke snížení impaktového faktoru o několik jednotek. A proto je třeba vyzdvihnout *Chemické listy*, kterým zvýšení počtu publikovaných článků nezpůsobilo podobnou ztrátu. Podle údajů, které jsou dostupné na *Web of Science*, bylo v roce 2006 publikováno v *Chemických listech* 101 prací. Pro toto období je uváděna hodnota *Immediacy Index (II)*, což je suma citací v roce 2006 dělená počtem publikovaných článků. Hodnota II_{2006} pro *Chemické listy* je poměrně nízká a byla vypočtena na 0,069. Toto číslo musíme vnímat jako takovou předzvěst nového impakt faktoru. Proto, aby byla udržena současná hodnota IF *Chemických listů* a měla mírně rostoucí tendenci, by bylo potřebné, aby celkový počet citací prací publikovaných v *Chemických listech* v roce 2005 a 2006 přestoupil hodnotu 100. To by mohlo vést k překročení již dříve diskutované hranice 0,5 (cit.⁸). K dosažení tohoto cíle přispěje každý z autorů, který bude citovat nejnovější práce *Chemických listů* ve svých pracích. Na tomto místě je třeba zmínit, že články vycházející v *Chemických listech* mají bezesporu svoji kvalitu a tím, že je budeme citovat, zvyšujeme nejen prestiž dané práce, ale také prestiž celého časopisu.

Tabulka I
Přehled časopisů vydávaných v České republice a zařazených do databáze Web of Science

Název časopisu	Obor	Celkový počet citací	Počet článků	Impakt faktor
Preslia	Rostlinná věda	89	42	2,119
Physiological Research	Fyziologie	452	216	2,093
Folia Parasitologica	Parazitologie	136	90	1,511
Folia Geobotanica	Rostlinná věda	67	56	1,196
Folia Microbiologica	Mikrobiologie	184	191	0,963
Collection of Czechoslovak Chemical Communication	Chemie	236	268	0,881
Acta Virologica	Virologie	52	66	0,788
European Journal of Entomology	Entomologie	136	174	0,782
Photosyntetica	Rostlinná věda	133	170	0,782
Vetrinární Medicína	Veterinární věda	88	141	0,624
Studia Geophysica and Geodetica	Geochemia a geofyzika	47	78	0,603
Ceramics-Silikaty	Materiálová věda	43	72	0,597
Czechoslovak Journal of Physics	Fyzika	483	850	0,568
Folia Zoologica	Zoologie	54	102	0,529
Acta Veterinaria Brno	Veterinární věda	78	159	0,494
Chemické Listy ^a	Chemie	85	197	0,431
Czech Journal of Animal Science	Zemědělství	61	145	0,421
Czech Journal of Food Science	Potravinářství	24	62	0,387
Folia Biologica	Biologie	24	62	0,387
Kybernetika	Počítačová věda	29	99	0,293
Czechoslovak Mathematical Journal	Matematika	35	178	0,197
Česká a Slovenská Neurologie a Neurochirurgie ^a	Neurovědy	6	132	0,045

^a Tyto časopisy jsou publikovány v češtině a slovenštině, ostatní výhradně v angličtině

Jak byly citovány práce v Chemických listech v roce 2005 a 2006?

V roce 2005 byly nejvíce citovány práce zaměřené na návrh nových biosenzorů těžkých kovů, funkčních potravin zaměřených na oligosacharidy, fluorimetrické detekce, atomové absorpční spektrometrie pro stanovení selenu v potravinách a izolaci reziduí pesticidů^{9–13}. V roce 2006 jsou nejcitovanější práce zaměřené na alkaloidy s ohledem na jejich *in vitro* a *in vivo* efekt, význam proteomiky a metody proteomického výzkumu a stanovení naftochinonů^{14–22}.

LITERATURA

1. Kizek R.: Chem. Listy 99, 615 (2005).
2. Kizek R., Adam V.: Chem. Listy 100, 290 (2006).
3. Pohorelý M., Svoboda K., Hartman M.: Chem. Listy 98, 361 (2004).
4. Kizek R., Vacek J., Trnková L., Klejdus B., Havel L.: Chem. Listy 98, 166 (2004).
5. Švec F.: Chem. Listy 98, 232 (2004).
6. Kopečný J., Kurc L., Červený L.: Chem. Listy 98, 246 (2004).
7. Diviš P., Dočekalová H., Smetková V.: Chem. Listy 97, 1184 (2003).
8. Kizek R.: Chem. Listy 100, 542 (2006).
9. Víteček J., Adam V., Petřek J., Babula P., Novotná P., Kizek R., Havel L.: Chem. Listy 99, 496 (2005).
10. Hegedus O., Hegedusová A., Gasparik J., Ivicicová A.: Chem. Listy 99, 518 (2005).
11. Kirchner M., Matisová E.: Chem. Listy 98, 396 (2004).
12. Adam V., Petřelová J., Potěšil D., Lubal P., Zehnálek J., Sures B., Kizek R.: Chem. Listy 99, 353 (2005).
13. Rudolfová J., Curda L.: Chem. Listy 99, 168 (2005).
14. Copíková J., Lapčík O., Uher M., Moravcová J., Drašar P.: Chem. Listy 100, 778 (2006).
15. Babula P., Mikelová R., Adam V., Potěšil D., Zehnálek J., Kizek R., Havel L., Sladký Z.: Chem. Listy 100, 271 (2006).
16. Horaková J., Maier V., Ševčík J.: Chem. Listy 100,

- 163 (2006).
17. Zdarilová A., Maliková J., Dvořák Z., Ulrichová J., Šimánek V.: Chem. Listy 100, 30 (2006).
 18. Chmelík J.: Chem. Listy 99, 883 (2005).
 19. Stosová T., Havliš J., Lenobel R., Šebela M.: Chem. Listy 99, 896 (2005).
 20. Herick K.: Chem. Listy 99, 906 (2005).
 21. Grym J., Foret F.: Chem. Listy 99, 915 (2005).
 22. Halada P.: Chem. Listy 99, 922 (2005).

R. Kizek and V. Adam (*Department of Chemistry and Biochemistry, Faculty of Agronomy, Mendel University of Agriculture and Forestry, Brno, Czech Republic*):
Impact Factors of the Journals Published in the Czech Republic in 2006

Recently, The Thomson Corporation publishes impact factors of the ISI indexed journals in 2006. The Czech Republic is represented by twenty two scientific journals from various branches in the Web of Science database. Trends in growing of impact factors of the journals, most of all of Chemické Listy, are well discussed. One hundred and ninety seven papers have been published in 2004 and 2005 in Chemické Listy. Compared to 2003 and 2004 it is increase from more than 16 % in the total count of the published papers. In addition the papers have been 85× cited, which represents increase about 14 % in number of citations. Impact factor of Chemické Listy was evaluated as 0.431 in 2006, which means decrease about 3 % in comparison with impact factor of this journal in 2005.